

ПЕРСПЕКТИВИ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО НАТО

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті розкрито сутність проблеми вступу України до НАТО, а також відображено яким критеріям має відповідати Україна для вступу в НАТО і що це дасть для України.

Ключові слова: НАТО, Україна.

Abstract

The article reveals the essence of the problem of Ukraine's accession to NATO, and also reflects on what criteria Ukraine should meet to join NATO and what it will do for Ukraine.

Keywords: NATO, Ukraine.

Вступ

Організація Північноатлантичного договору, також Північноатлантичний альянс або НАТО (від англ. North Atlantic Treaty Organization — NATO, фр. L'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord — OTAN) — міжнародна міжурядова організація, військово-політичний союз 29 держав Північної Америки і Європи, які прагнуть досягти мети Північноатлантичного договору, підписаного у Вашингтоні 4 квітня 1949. У відповідності до статутних документів Альянсу, головна роль НАТО полягає у забезпеченні свободи і безпеки країн-членів з використанням політичних і військових засобів. Альянс стоїть на захисті своїх країн-членів від загрози агресії: головним військово-політичним принципом організації є система колективної безпеки, тобто спільних організованих дій всіх її членів у відповідь на напад ззовні.

Метою роботи є з'ясування можливості України вступити в НАТО.

Результати дослідження

Вступ України до НАТО є проблемою не тільки теоретичною, формальною, а й проблемою практичних взаємовідносин у євроатлантичному регіоні. Ця проблема зумовлена тим, що до України Альянс не може ставитися так само, як до Чехії, Словаччини, Латвії чи, навіть, Польщі. Тому не випадково, що свої відносини з Україною і Російською Федерацією Альянс визначає як особливе партнерство не тільки за формою, а й за змістом. З іншого боку, внутрішня ситуація в Україні якісно відрізняється від ситуації в інших країнах Східної Європи, які вже стали повноправними членами Альянсу. Виходячи з цього, проблемність набуття Україною повноправного членства в НАТО лежить в декількох площинах.

По-перше, Україна за своїм геополітичним положенням, традиціями і ментальністю народу є легітимним представником західноєвропейської і східноєвропейської культури. Вона не може однозначно віддавати перевагу ні одній з них. Тому євроатлантичний і євразійський курси України розглядаються не як альтернативні напрями її зовнішньої політики, а як двоєдиний процес, в основі якого лежать власні національні інтереси.

По-друге, невизначеність масової суспільної свідомості, її "розірваність" як історичними традиціями, так і трансформаційними процесами сучасного українського життя не дають впевненості, що державні рішення про вступ України до НАТО будуть позитивно сприйняті суспільством. На це необхідно звернути особливу увагу в контексті того, що вже сьогодні опозиційні сили, ще до прийняття офіційного рішення про вступ України до НАТО, ініціюють проведення відповідного референдуму.

По-третє, проблемною є і відповідність стандартів українського внутрішнього життя (в тому числі і Воєнної організації держави) стандартам євроатлантичного співтовариства. Йдеться про те, щоб успіхи в реалізації курсу України на євроатлантичну інтеграцію на зовнішній арені супроводжувалися реальними позитивними змінами у внутрішньому житті українського суспільства.

Якщо вже найближчим часом не буде досягнуто реальних успіхів на шляху підвищення стандартів життя українського суспільства, то і після юридичного набуття членства Україна виявиться в становищі "меншого брата", якого потрібно опікати й повчати. Така роль принижуватиме національну гідність України як держави і самопочуття всіх і кожного її громадянина.

У процесі реалізації курсу України на вступ до НАТО необхідно враховувати і реальні можливості розширення Альянсу.

Для того, щоб країні стати членом НАТО її потрібно відповідати певним критеріям, а саме таким як:

1. Протягом кількох років співпрацювати з НАТО. Наприклад, організувати спільні навчання.
2. У разі схвалення заявки потрібно затвердити «План дій з підготовки до членства в НАТО» (ПДПЧ). Для кожної країни – він індивідуальний.
3. У ПДПЧ, ймовірно, будуть вимагати врегулювати територіальні спори з країнами-сусідами, демократичну і відкриту систему управління армії, міністра оборони – цивільного спеціаліста, приведення до норми підготовки особового складу, наявність сучасного озброєння і тощо.

Що стосується України то існує така процедура за якою Україну зможе вступити до НАТО, яка має такий вигляд::

1) Україні потрібно буде вирішити питання про виведення іноземних військових формувань. Також країна не повинна допомагати і спиратися на країни, які знаходяться поза НАТО.

2) Після виконання плану НАТО має ратифікувати договір про членство.

3) Далі – слово за Верховною Радою і президентом України. Після підписання указу керівником країни Україна стає членом НАТО.

4) А також українці мають підтримати вступ в НАТО на референдумі.

Так опитування, яке проводила Соціологічна група «Рейтинг» зображено на рисунку 1

Рис. 1 Динаміка готовності населення проголосувати за вступ України до НАТО

З рисунка 1 випливає, що суттєво ставлення українців до вступу в НАТО не змінилось і більшість населення за вступ України в НАТО, але є ще інша тенденція яка спостерігається в тому, що тих хто проти також кількість не змінюється і є доволі високою.

Висновки

Враховуючи реальну міжнародну і внутрішню ситуацію, необхідно чітко визначити тактичні завдання щодо етапів реалізації євроатлантичної інтеграції України, основних напрямів поширення й поглиблення співпраці з Альянсом та необхідних засобів для досягнення визначених стратегічних цілей. Важливою умовою залишається продовження економічних, політичних та соціальних реформ з метою досягнення європейських стандартів внутрішнього життя. Тобто необхідно зосередити увагу

на реальному втіленні в життя інтеграційних процесів, а не на формалізації взаємовідносин між Україною і НАТО. Загальновідомо, що до НАТО вступають не лише Збройні Сили, які, до речі, найбільш підготовлені до такого кроку, а все суспільство загалом. Відповідно стратегія євроатлантичної інтеграції України передбачає проведення комплексу реформ у всіх сферах суспільного життя: політичній, соціальній, економічній, інформаційній, управлінській тощо.

Проте Україна все ж вже має більші шанси вступити до НАТО, адже Україні дали статус «країни-аспіранта», хоч це не гарантує вступ до НАТО проте тільки країни, які мають статус «країни-аспіранта» можуть стати ПДПЧ і вже згодом вступити в НАТО.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Довідник НАТО. — 1110 Brussels, Belgium : NATO Public Diplomacy Division, 2006. — 386 с. : Режим доступу: www.nato.int/docu/handbook/2006/hb-ukr-2006.pdf;
2. Народний Рух України : Режим доступу: <http://www.intsecurity.org/arhiv/arhivst5.html>;
3. Телеканал ICTV «Факти» : Режим доступу: fakty.ictv.ua/ua/ukraine/20170609-v-nato-cherez-referendum-shho-treba-zrobyt;
4. Телеканал «Еспресо» Режим доступу: espresso.tv/news/2017/08/23.
5. Корнієнко В. О. Політичний ідеал як проблема вибору [Текст] / В. О. Корнієнко // Людина і політика : український соціально-гуманітарний журнал. — 2001. — № 2. — С. 139–150.

Лошак Михайло Володимирович – студент групи Мов-15б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, fm.3mo15.loshak@gmail.com.

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Loshak Mykhailo Volodymyrovych - student of the MOB-15b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, fm.3mo15.loshak@gmail.com.

Scientific supervisor: **Kornienko Valeriy Aleksandrovich** - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the Department of Social and Political Sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.